

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 11. februarja 1928.

Telefon št. 2552

STEV. 17.

Gospodarski položaj Francije.

Volitve se bližajo na Francoskem in velike odločitve na gospodarskem in finančnem polju. Zato je dobro, če pogledamo, kakšen je sedanj položaj francoskega gospodarstva. Ali je Francija v krizi ali v znamenju dvigajoče se konjunktore ali kako? Poincaréjeva finančna politika je veliko pozitivnega naredila, a vse gospodarsko življenje se je nekoliko zakasnilo; nekateri smatrajo to za znak ozdravljenja, drugi za težak simptom bolezni.

Pri razmotrivanju gospodarskega položaja nam teorije ne pomagajo dosti; številke nam pridejo na pomoč. Najboljši vir nam je »Statistique Générale de la France«. Imamo ali direktne številke (tako glede premoega, rudnin, kalija, petroleja) ali pa indirektno indeksne številke, ki so pa tudi še zelo zanesljive. Iz vsega skupaj dobimo generalni indeks, ki nam da prvo oporo. Vzamemo za leto 1913 generalno indeksno številko 100 in dobimo za leto 1919 številko 60, za l. 1920 64, 1921 53, 1922 79, 1923 89, 1924 108, 1925 109, 1926 125, januar 1927 117, september 1927 109. Leto 1926 je bilo izjemno leto, poživiljenje industrije v tem letu je posledica inflacije. Povprečni indeks prvih devetih lanskih mesecev je 109, kar je znamenje, da je prišla Francija nazaj v gospodarski položaj let 1924/25. Najnižji mesec lanskega leta v posameznih industrijskih panogah je bil zmeraj mesec april, od takrat naprej se položaj počasi boljša. Nekatero industrije so napredovale celo proti letu 1925, tako mehanična industrija, koje indeks je znašal v septembru leta 1925 110, v septembru leta 1927 pa 117. Odnosne številke za tekstilno industrijo so 86 in 92, za kovinsko 101 in 114, za rudnike 100 in 114, za kavčukovo industrijo 461 in 532! Ni čudno, pred vojsko ta industrija na Francoskem ni bila posebno razvita. Samo dve industriji sta nazadovale napram septembru leta 1925: stavbna za 79 (l. 1925 87) in papirna 76 (80). Stavbna industrija je vsled taks čisto na slabem, papirna pa trpi vsled nemških reparacijskih dajatev. Vse to nam kaže, da v Franciji kljub stabilizaciji ni bilo nobene industrijske krize, pa je bila vrhu tega izpeljana stabilizacija še dosti hitro in nepričakovano. Isto opazimo v Belgiji. Sicer je železniški promet v Franciji v sedanjem času precej nazadovale, a moramo ponoviti to, kar smo rekli glede industrijske produkcije: nazadovanje je proti letu 1926 zelo veliko, a je v splošnem na višini let 1924/25. Dnevna povprečnost, naloženih železniških vagonov je bila v septembru 1913 62.287, septembru 1925 64.107, septembru 1926 64.600 in septembru 1927 61.032.

V splošnem torej lahko rečemo, da je gospodarsko delovanje Francije približno na višini leta 1924/25. Stabilizacijsko razmerje 124 frankov za 1 angl. funt je torej za gospodarstvo popolnoma prenesljivo. A neka druga točka je črna: indeks cen v veletrgovini kaže drugačen razvoj. Leta 1925 je znašala povprečnost 498,75, leta 1927 za prvih deset mesecev pa 634. Ta indeks pomeni seveda nekaj drugega kot gori navedeni indeks. Kljub stabilizaciji je draginja proti letu 1925 vendar zelo narasla. Nekateri narodni gospodarji so hoteli izvajati iz tega nezmožnost Francije,

da bi prenesla inozemsko konkurenco. A to ni prav. Življenje v Franciji nikakor ni dražje kot drugod, temveč po splošnem zatrtjevanju vseh potrovalcev dosti cenejše. V avgustu l. 1927 si dal na Francoskem 103 franka za ono, kar si dobil leta 1913 za 100 frankov; v Avstriji si dal 105 frankov, v Češkoslovaški 107, v Poljski 117, v Nemčiji 147, v Veliki Britaniji 165, v Danski 176. Torej je Francija od vseh navedenih dežel najcenejša. Draginja mora še narasčati, preden bodo dosegle cene svetovni nivo. Sedaj more francoska industrija prenesti vsako konkurenco. Nenavadne razmere bodo tekom tekočega leta z draginjo in z izenačenjem cen izginile. Šele potem se bo moglo reči, če more Francija trajno prenesti velika davčna bremena, ki so sanacijo omogočila, ali pa če bo treba finančno sanacijo dopolniti z gospodarsko in fiskalno, da se znižajo davki in se zmanjšajo izdatki. Na pravem proračunu pa že sploh ne morejo več varčevati, gre samo za konvertiranje dolgov. Če bo to potrebno, bo pokazalo letošnje leto.

JUGOSLAVIJA DOBI POSOJILO.

7. februarja se je povrnil v Beograd finančni minister dr. Bogdan Marković v spremstvu direktorja Hipotekarne banke Živojina Gjurčiča. Po izjavah, ki jih je podal dr. Marković, bode dobila Jugoslavija posojilo 50 milijonov funtov šterlingov. Preliminarna pogodba o tem posojilu je sklenjena s sledečimi bančnimi skupinami: z angleško bančno skupino N. U. Rotschild and Sohns, Barry Brather et Comp. Ltd., L. Shambres Bank Ltd., J. Henry Schroeder et Co. ter z ameriško skupino K. U. H. Loeb et Comp., Blair et Comp., I. Chase Cecith Idies Corporation iz Londona. Banke se zavežejo, da bodo izvršile emisijo posojila za stabilizacijo in javna dela do vsote 50 milijonov funtov šterlingov, od teh kot prvo emisijo 15 milijonov funtov. O zaključku posojila je finančni minister poročal v ministrskem svetu. Odločno je zavrnil vesti, da bi posojilo ne bilo uspelo ter je izjavil, da je stvar prav dobro zaključena. Posojilo bo znašalo v dinarjih okrog 13 milijard in 750 milijonov dinarjev. Te dni bode finančni minister podal novinarjem podrobnejša poročila.

USTANOVITEV CENTRALNE RIBARSKÉ DRUŽBE.

15. t. m. se vrši v Splitu anketa radi ustanovitve osrednje ribarske družbe, ki bi obsegala ribiče celega našega Primorja ter zastopala interese ribarstva napram oblastvom in javnosti. Nova družba bi imela med drugim nalogo, da dvigne ribarstvo v naši Adriji in da pomaga našim ribičem s krediti in s prekrbo modernega ribiškega orodja.

POMOŽITEV PAROPLOVNIH ZVEZ V DALMACIJI.

Te dni se je začela v Splitu konferenca, ki naj bi določila poletne paroplovne zveze za celo našo jadransko obalo. Vpostavili se bosta dve novi brzi progri med Sušakom in Kotorom; eno prevzame »Jadranska plovdba«, drugo »Dubrovaška plovdba«. Obdrži se dnevna zveza med Dubrovnikom in Splitom. Uvede se dnevna zveza med Splitom in Velo luko. »Jadranska plovdba« uvede dvojno zvezo med Splitom, Kaštelom in Trogirom v teku 24 ur.

Redni letni občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko oblast.

V zborovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se je vršil dne 7. februarja t. l. redni letni občni zbor Gremija trgovcev za srez Ljubljana. Občni zbor je otvoril načelnik g. Josip Šporn iz Ježice, ki je uvodoma pozdravil zastopnika obrtnega oblastva magistratnega tajnika g. Čehuna, in zastopnike tiska s prošnjo, da tudi v bodoče ščitijo in pospešujejo trgovske interese. Spomnil se je prerano umrlih članov ter prešel takoj na dnevni red. Iz poročila g. načelnika posnemamo, da poteka funkcijska doba sedanjega načelstva in stopa Gremij pred nove volitve. V svojem izčrpnem poročilu o delovanju Gremija v zadnji poslovni dobi je naglašal g. načelnik, da je gremijalni odbor vršil svojo nalogo ter posvečal svojo pozornost vsem važnim vprašanjem. Omenja, da je prišlo mnogo trgovcev v plačilne težkoče, ker vlada obče pomanjkanje gotovine in je obrestna mera še vedno preobčutna. Številni konkurzi in poravnave so živ dokaz, da preživlja trgovstvo krizo, iz katere za enkrat ni nikakega izhoda. Visoke, davčne, socialne, autonomne in druge dajatve narekujejo trgovstvu čuječo opreznost. Dohodki vidno padajo, vsled tega mora biti vsak trgovec pri izvrševanju svojega poklica zelo previden. Gospodarska bilanca je pasivna. Izgledi za olajšanje javnih bremen in dajatev, ki tiščijo našo podjetnost k tlom in ovirajo gospodarski razvoj ter omogočujejo inozemskemu vplivu večje uveljavljenje v naši trgovini in podjetništvu, so za našega trgovca postali minimalni. Oboja skrajno reakcionarni zakon o pobijanju draginje, ki je prava sramota, da je še v veljavi, ter pozivlja merodajne faktorje, da ga odpravijo. Apelira, da se skliče čimprej gospodarski svet, katerega vprašanje se še do danes ni premaknilo z mrtve točke. Nato omenja oblastne skupščine in jih pomen, pozdravlja delovanje, povdarja pa, da manjka za izvedbo vseh načrtov oblastne skupščine in njih pomen, po strani pa ugotavlja, da se je največ bremen prevalilo zopet na gospodarske kroge. Spomnil se je stanovskega glasila Trgovskega lista, ter izreka njegovim sodelavcem posebno zahvalo, ter apelira na vse navzoče, da se v čimvečjem številu naroče na stanovsko glasilo. Konečno se spomni odstopivšega načelnika in ustanovitelja Gremija g. Zebala, kateremu se pošlje v imenu zbora posebna zahvala za njegovo osemletno neumorno delovanje.

Iz poročila gremijalnega tajnika g. Šmuc a, posnemamo da je v preteklem letu zaznamovati padec obrtov, kar je pripisovati občutni stagnaciji in drugim okolnostim ki ovirajo razvoj naše trgovine. Iz statističnega poročila razvidimo, da je gremij posvečal veliko pozornost izobrazbi trgovskega naraščaja ter bo tudi v bodoče stremel za izboljšanjem sedanjega položaja. Izčrpnost se je bavil z vprašanjem zapiranja in odpiranja trgovskih obratov, nadalje je podal poročilo o davkih in drugih važnih davčnih zadevah. Glede točilnih pravic je poročal o dosedanjih prizadevanjih odbora in uspehih, ki so se dosegli v prid prizadetim.

Nato je podal poročilo o dohodkih in izdatkih Gremija in prečital proračun. Račun in proračun je občni zbor

soglasno odobril. Na predlog pregledovalca računov g. Novaka, se je dalo odboru in blagajniku absolutorij. Nato so se vršile volitve novega odbora, ki obstoji iz sledečih gg.: načelnik: Josip Šporn, trgovec, Ježica, I. podnačelnik: Viktor Jeločnik, trgovec, Rožna dolina, II. podnačelnik: Davorin Šetine, trgovec, Vrhnika; odborniki: Ivan Rant, trgovec, D. M. v Polju; Dora Kregar, trgovka, Dravljje; F. Javornik, trgovec, Glince; Franc Velkavrh, trgovec, Brezovica; Anton Belec, trgovec, St. Vid; Joško Majaron, trgovec, Borovnica, Leopold Hude, trgovec, Grosuplje; Ivan Rahne, trgovec, Selo-Moste; Lovro Hafner, trgovec, Preska; Kobi Srečko, trgovec, Borovnica; Josip Jernejčič, trgovec, Vrhnika; Anton Kandare, Pijavagorica, Bartl Hinko, trgovec, Rožna dolina; Bermež Ivan, trgovec, Vrhnika; Novak Anton, Štepanja vas. Pregledovalca računov: Nace Završnik, trgovec, Glince; Vinko Narat, trgovec, Grosuplje. Pri slučajnostih se je na predlog g. podnačelnika Šetince razvila debata o trgovskem naraščaju. Sklenilo se je, da naj v bodoče odbor postopa pri sprejemanju vajencev v smislu sklepov, ki jih je tozadevno izdal ljubljanski Gremij. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je zaključil g. načelnik Šporn lepo uspeli občni zbor, ter se ponovno zahvalil za številno udeležbo.

Konsumne zadruge.*

Razne uradniške in ostale konsumne zadruge so osnovane v ta namen, da pomagajo svojim članom, združnikom pri nabavljanju življenjskih potrebščin. Proti njim kot takim se ne more ugovarjati, mora pa se ugovarjati proti ugodnostim, ki jih one uživajo, in proti njihovemu poslovanju, ki sega preko mej združništva. Če bi bilo ostalo pri njih namenu, t. j. če bi bile zadruge izvrševale samo namenjeno jim funkcijo, bi se jim nihče ne protivil. Pa kakor je že pri nas običajno, da se tudi najboljše stvari preokrenejo in postanejo, namesto koristne, škodljive, tako so postale tudi te zadruge prava nadloga. Utegnejo upropastiti našo trgovino, ki se itak nahaja v najtežjih prilikah.

Pisalo se je že večkrat o tem zlem pojavu in poklicani zastopniki trgovskih krogov so podvzemali korake pri pristojnih faktorjih, da se to zlo odpravi. Doslej je bilo vse brezuspešno. Kot odgovor na storjene korake so prišli vedno hujši primeri poslovanja teh zadrug. Prišli smo tako daleč, da se posamezne zadruge pojavljajo že celo na državnih licitacijah.

Te zadruge predstavljajo danes nekak sistem privilegirane trgovine, ki prinaša ogromno škodo pravi trgovini in silno velike dobičke zadrugam, ne pa seveda združnikom, temveč posameznikom. Če bi imeli razumnejšo in vestnejšo upravo, bi o tem ne bilo treba pisati, ker je to zlo tolikanj očitno, da je naravnost smešno, je dokazovati.

Te zadruge upravljajo posamezni višji funkcionarji iz uradniških vrst, katerim služi naziv zadruge v tem poslu samo kot firma. Tem zadrugam daje država ogromne ugodnosti. Dokazano je, da je Železniška konsumna zadruga v Beogradu v nekem uradnem aktu priznala, da uživa za na-

* Opomba uredništva: Priobčujemo ta članek po beograjskem »Trgovskem glasniku«, da se seznanimo naša širša javnost tudi s stališčem srbske trgovine napram zadrugam in združbam, ki posegajo v trgovske posele.

bavo blaga pravico do brezplačnega prevoza na državnih železnicah in da poleg svojih članov dobavlja blago tudi še 15.000 drugim konsumentom. Razen tega ne plačuje ležarine za vagon, ki stoji tedne na železniški postaji. Dogodilo se je tudi, da so vagoni stali na postaji in čakali na kupca, da se prihrani stroške za nakladanje in izkladanje. Razume se, da so to odlične kupčije, kadar se ne plačuje ležarine. Ista zadruga je celo v časopisih objavila, da je dobila raznovrstno blago, tudi najluksuznejše, in pozivlja svoje zadrušnike pa tudi ostale konsumente, da se požurijo z nakupovanjem.

Če se gode take stvari, ni čuda, da se je neka uradniška konsumna zadruga (v Zajčaru) pojavila tudi na licitaciji za dobavo drv za bolnico. Oferta takega ponudnika je naravno bila najpovoljnija, ker je ta zadruga dobila drva pod velikimi ugodnostmi od strani države. Če se opozori, da zadruga ne more licitirati, potem se to izvrši potom njenega uradnika, in licitacija je seveda dobljena.

Če se vpoštevata dejstva, da je trgovina obremenjena z ogromnimi državnimi dajatvami, dragim prevozom itd., in da te zadruge ne plačujejo nikakih davščin in ne prevoza, potem je dovolj očitno, kakšno škodo prizadeva to naši trgovini. Brez vsega se more trditi, da so te zadruge v

veliki meri dovedle do množičnih konkurzov (800) lani v Srbiji.

Dobički teh zadrug so ogromni. Karakteristično pa je, da od takih dobičkov zadrušniki nimajo takorekoč nikake koristi. Po vsej priliki se nahaja v tem dejstvu ključ za rešenje vprašanja, zakaj se tega ne ustavi. Pri tem treba vpoštevati še dejstvo, da se v teh zadrugah zelo visoki funkcionarji v državni administraciji.

Trgovina se v teh težkih časih gospodarske krize v pravem pomenu besede bori za svoj obstanek. Namesto, da bi ji oblasti šle na roko in ji olajšale bremena, pod katerimi omaguje, dovoljujejo, da jo upropašča zelo nesolidna konkurenca in to pod njihovo zaščito! To je pravo boljše viziranje trgovine.

Proti temu se mora protestirati in povzdigniti svoj glas ter zahtevati, da se v državi, koje državljanom je po ustavi zagotovljena enakopravnost, proti vsem enako postopa, da ne bo privilegirancev, pa tudi ne zatirancev v trgovini. Treba je, ali naprtiti tem zadrugam vsa bremena, ki jih nosijo pravi trgovci, ali pa osvoboditi trgovce vseh teh bremen in jim dati vse one ugodnosti, ki jih uživajo zadruge. Sicer se ne more govoriti o kakih trgovski politik v naši državi.

Apeliramo še enkrat, da naj se napravi konec temu stanju, če naše oblasti še gledajo s svojimi očmi in čujejo s svojimi ušesi.

Albin Ogris:

Vloga družb z o. z. v slovenskem gospodarstvu.

(Nadaljevanje.)

3. Imovinska podlaga, zlasti začetna, vobče ni najmočnejša plat naših družb z o. z. in je v primeri z ono naših notorično itak ne bogato fundiranih d. d. veliko prešibka. Po najugodnejšem tečaju izračunan in v

letih, ko intervalutarni tečaj dinarja ni dosegal gospodarskega, v navzgor zaokroženih zneskih popravljen, porazdeljuje glavnični viaticum naše d. z. o. z. na naslednje skupine:

III. tabela: V zlatih dinarjih izražene začetne glavnice družb z o. z.

Glavnična stopnja:	Število družb	v %	skupna glavica
do 2.500 zl. Din	112	29.2	143.000 zl. Din
2.501— 5.000 zl. Din	67	17.5	254.000 zl. Din
5.001— 10.000 zl. Din	77	20.1	567.000 zl. Din
10.001— 15.000 zl. Din	36	9.4	451.000 zl. Din
15.001— 20.000 zl. Din	30	7.8	538.000 zl. Din
20.001— 25.000 zl. Din	21	5.5	468.300 zl. Din
25.001— 50.000 zl. Din	24	6.3	793.200 zl. Din
50.001— 75.000 zl. Din	6	1.6	406.000 zl. Din
75.001—100.000 zl. Din	3	0.8	276.000 zl. Din
preko 100.000 zl. Din	7	1.8	1,378.000 zl. Din
Skupaj	383	100	5,275.000 zl. Din

Gorenja tabela prikazuje, da je pri nas po vojni ustanovitev velikega dela družb z o. z. bila mogoča samo, ker se predpis o minimalni višini deležne glavnice ni spravil v sklad s premembo novčaničnega merila vrednot. Tako se je zgodilo, da je 318 povojnih družb, t. j. 82.5% vseh pričelo svojo eksistenco z glavnicami, ki ne dosega zakonskega minima, normiranega svoječasno samo kot izjemo in nikakor kot pravilo; med temi 318 pa jih je 179, t. j. 46.7% vseh, začetna glavica katerih ne presega niti 5000 zlatih Din; njih skupna glavica znaša le 7.5% celotne skupne glavnice 5,275.000 zlatih Din. Skupna glavica 318 družb z glavnicami manj nego 20.000 zlatih Din znaša le 35.5 odstotkov, torej niti toliko, kakor skupna glavica onih 16 družb, ki imajo začetno glavico preko 50.000 zlatih Din. Ta popolni prelom s tradicijo potrjuje tudi primerjava normiranih glavnic (plačanih in neplačanih delov), kajti povprečna normirana glavica povojnih družb znaša pri nas le 146.557 nom. Din, torej niti ne 14.000 zlatih Din, medtem ko je povprečna normirana glavica predprevratnih družb z o. z. na sedanjem slovenskem ozemlju znašala 214.922 kron in glavica le ene tretjine ni prekoračila 50.000 K. V bivši Avstriji je izmed vseh družb, osnovanih v letih 1906—1913 bilo le 21.7% takih, ki so se zadovoljile z glavnicami 20.000 kron, ampak 37.6 odstotkov takih, glavica katerih je presegala 100.000 kron. Ker pa velja ta primera za narodna gospodarstva različne strukture in preneenake obsežnosti, iz nje ni izvajati nikakšnih zaključkov. —

Zanimivo je tudi dejstvo, da povprečna glavica izza l. 1924 stalno pada; l. 1924 je znašala še 17.000 zlatih dinarjev, leta 1925 je padla na 9430 zl. dinarjev, l. 1926 na 7084, pri 27 družbah pa, registriranih do srede junija 1927, znaša le še 5300 zlatih Din.

Zvišbo oz. dopolnitev normirane glavnice je v vseh 8 letih izvedlo 38 povojnih družb z o. z., (l. 1925 in 1926 skupno le ena sama), in sicer za skupno vsoto 6,122.797 nom. Din (985.200 zl. Din), tako da znaša glavnična naložba nar. premoženja v te vrste družbah v letih 1919—1926 skupno 132,254.425 nom. Din. Šestintrideset družb svoje normirane glavnice v vsoti 11,397.500 nom. Din sploh ni doplačalo; neizterjana glavica znaša 7,118.500 nom. Din, t. j. 62% celotne normirane; od tega odpade delna vsota 6,838.500 nom. Din na 31 družb, ki so nastale do konca l. 1923. Ta pojav bo knjižiti na račun deflacijske krize kakor tudi dejstvo, da mnogo družb sploh nikdar ni moglo pričeti s poslovanjem.

Samoobsebi se razume, da so gorenje vsote korekture potrebne, kajti one obsegajo tudi stvarne vloge v skupni ocenjeni vrednosti 5,428.790 nom. Din. Statistično ni mogoče dognati, v koliko so se pri 44 družbah, ki imajo stvarne vloge, aporti ocenili pravilno, toliko pa stoji, da se je v posameznih slučajih ocenjevalo tudi dosti previsoko; take previsoke cennitve se pokažejo s svojimi posledicami zlasti ob likvidaciji.

(Dalje prihodnjic.)

Razširjajte »Trgovski list«!

Jugoslovensko - estonska trgovska pogodba.

Te dni je bila podpisana začasna trgovska pogodba in plovebna konvencija med Jugoslavijo in Estonko. Estonska država, ki je nastala l. 1918. koncem svetovne vojne, meri 47.558 kvadratnih kilometrov. K Estonski državi, ki leži ob Baltiskem morju, pripada tudi več otokov. Država je zelo bogata na gozdovih in jezerih in šteje 1,114.630 prebivalcev. Od tega številca je 87.7% prebivalcev Estoncev, 8.2% je Rusov, 1.7% je Nemcev in 0.7% je Švedov. Prebivalstvo se peča večinoma s poljedelstvom. Industrija je šele v razvoju. Najbolj je razvita industrija strojev. Oblika vladavine je republikanska. Estonska ima tudi svojo univerzo v Jurjevu in višji tekstilni inštitut v prestolici Revelj. Število osnovnih šol znaša 1.392 z 118.202 učenci (kami). Srednjih šol ima 86 (59 državnih in 27 privatnih). Število dijakov v srednjih šolah znaša okoli 19 tisoč. Kljub temu, da se večina prebivalstva peča s poljedelstvom, je pomankanje pšenice in rži veliko, zato jo morajo uvažati iz Rusije in od drugod.

Največ se izvažata lanu. Iz naše države bi se lahko izvažalo v Estonijo sadje in suhe sljive. Vina se malo uvozi, doma trta ne uspeva radi severnega podnebja. Pije se večinoma žgane pijače (vodko, rum itd.). Tobaka se mnogo pokadi. Dosedaj je Estonka kupovala jugoslovenski tobak v Nemčiji, a sedaj ga bo kupovala v Jugoslaviji, torej brez posrednikov, kar bo nam mnogo več koristilo. Estonska izvažata maslo, mineralno olje, stroje in tekstilno blago.

Trgovska bilanca estonske trgovine kaže sledečo sliko:

l. 1924 . . .	41,311,053 dol.
l. 1925 . . .	51,517,981 dol.
l. 1926 . . .	51,188,400 dol.

Izvozna trgovina je najbolj razvita z Angleško, Nemško, Rusijo, Poljsko in Zedinjenimi državami.

Klasičen primer, kako naše centralne oblasti pospešujejo domačo industrijo in obrtnost!

V času težke krize, ki tišči k tlom naše gospodarstvo, so gospodarski krogi potom svojih korporacij in organizacij že opetovano z utemeljenimi spomenicami prosili za odpomoč centralne oblasti. Stavili so konkretne predloge posebno v smeri zaposlevanja domače industrije in obrti z državnimi nabavkami. Vendar se kljub temu še vedno dogaja, da posamezna ministrstva navzlic vsem obljubam ne kažejo zadostnega umevanja in smisla za potrebe domačega gospodarstva. Klasičen vzgled nam v tem oziru predločuje predstavka Centrale industrijskih korporacij v Beogradu, katero je dne 7. februarja t. l. naslovila na ministrstvo pošte in brzojava. Predstavka se glasi:

»Po informacijah, katere je dobila Centrala od prizadetih gospodarskih krogov, namerava ministrstvo nabaviti v najkrajšem času na račun reparacij iz Nemčije veliko količino pocinkane železne žice za brzojav. Ker se taka žica izdeluje v državi v tolikih količinah, da se more pokriti cela potreba naše države, bi nabava te žice na račun reparacij značila veliko škodo za domače gospodarstvo. Škoda bi bila tem večja, ker gre za nabavo ogromne množine žice. Gospodarski krogi cele države v številnih predstavkah in resolucijah stalno naglašajo svojo v vsakem pogledu upravičeno zahtevo, da se na račun reparacij nabavlja samo ono blago, katero se ne izdeluje v državi. V resoru pošte in brzojava so na vrsti razne zelo nujne nabave, katere se ne morejo izvršiti v državi, kakor na primer avtomatska telefonska centrala za Beograd. Naša javnost je protestirala že ponovno, da prestolica Beograd nima avtomatske telefonske centrale, katero zahteva ves gospodarski svet beograjski vsled nepriklj s sedanjo telefonsko centralo s tem večjo upravičenostjo, ker so druga mesta izven Srbije, kakor Ljubljana in Novi Sad že dobila svoje avtomatske telefonske centrale na račun reparacij. Radi

tega prosimo za odredbo, da se pocinkana žica, ki se izdeluje v naši državi, ne nabavi na račun reparacij in da se namesto nje na račun reparacij nabavi toliko potrebna avtomatska centrala za našo prestolico.»

Gospodarska kriza je občutna v vseh državah. Konjunktura je slaba in razumljivo je, da silijo inozemski produkti na naš trg in povzročajo domači industriji veliko konkurenco. Država bi morala pri tem že v lastnem interesu jemati dolžni ozir na slab položaj domače industrije, ki težko odrajuje ogromne davke, imeti pa bi morala tudi ozir na domače delavstvo, da zmanjša, ne pa pomnožuje brezposelnost.

SLADKOR.

Najvažnejši dogodek zadnjega časa je bila izvedba prodaje 370.000 ton kubanskega surovega sladkorja za uporabo v izvenameriških deželah. Po odredbi vlade je bilo ostalo za eksport izvenameriške dežele 600.000 ton sladkorja, torej so prodali daleko nad polovico za eksport določenega kontingenta. Toda tudi ta velika transakcija je mogla prinesiti samo začasno zboljšanje v splošno tendenco svetovnih trgov. Splošno je razpoloženje na svetovnih sladkornih trgih brez izraza. Špekulacija se za sladkor malo zanima, trgovina se ravna po načelu »iz rok v usta«. V Evropi je bilo lani 1. januarja 3,805.000 ton vidnih zalog, letos ob istem času 4,016.000 ton; to v glavnih produkcijskih deželah brez Rusije. Z ozirom na dosti večjo letošnjo produkcijo gorajšnja višja številka s plusom ca. 200.000 ton ni posebno velika; zlasti še, če pomislimo, da je bil v mesecih september—december lanskega leta konsum v dotičnih deželah proti prejšnjemu letu za več kot 200.000 ton večji. Vidne zaloge v kubanskih pristaniščih so cenili na 109.000 ton, zaloge v ameriških atlantskih pristaniščih na 172.000 ton (leto prej 135.000); tudi v notranji Severni Ameriki so zaloge gotovo nekoliko večje kot pred letom, ker je bil pridelek sladkorne pese bogatejši kot lani. Položaj na Javi pravijo, da ni ugoden; zaloge so za ca. 200.000 ton večje kot v isti dobi lanskega leta in pričakujejo tudi, da bo v juniju pričlenjajoči se pridelek za najmanj 100.000 ton večji kot je bil zadnji.

PRVENSTVO ANGLIJE V SVETOVNI TRGOVINI.

V Evropi vsesplošno vlada prepričanje, da je iztrgala po vojni Amerika Angliji njeno prvenstvo v svetovni trgovini. To domnevo pa pobija angleški »Economist«. S statističnimi podatki, katere navaja, dokazuje, da ima Anglija še vedno vodstvo v svetovnem industrijskem eksportu. Ameriški celokupni izvoz sicer prekaša angleškega, to pa le vsled izvoza surovin. V angleški pravi domeni, v izvozu industrijskih finalnih proizvodov, pa Amerika še daleko zaostaja za staro trgovsko velesilo. Izvoz gotovih izdelkov je znašal v Angliji leta 1913. 398 milijonov funtov, 1925. pa 589 milj. funtov. V Ameriki pa je znašal eksport gotovih izdelkov 1913. leta 159 milj. funtov, leta 1925 pa 357 milijonov. Ameriški del je sicer relativno močnejše narasel, absolutno pa je bil porast angleškega izvoza tolik, da je zagotovil Angliji še za dolgo dobo prednost. Izpadek, ki ga je povzročil angleški štrajk leta 1926, je povečini že izenačilo leto 1927, »Economist« poudarja, da si je zgradila Anglija svojo pozicijo pod izrazitim režimom svobodne trgovine.

Trgovina.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne firme: Lapajne in Mazi, trgovina z mešanim blagom, družba z o. z. v Jezeru pri Preserju; Stane Drganc, družba z o. z., trgovina z mešanim blagom, tvornica oljnatih barv, firmežev in lakov v Ljubljani; »Pletoc, tovarna pletenin, družba z o. z. v Ljubljani; »Projac, veleprazarna kave, mlin za dišave, tovarna kemičnih proizvodov, družba z o. z. v Ljubljani; »Sana«, tvornica čokolade, družba z o. z., podružnica v Ljubljani.

Selinko in Orendi. Sodno poravnalo postopanje proti tvrdki Selinko je postalo neizogibno. Število upnikov je nad 100. Mislijo, da bodo mogli doseči

poravnalno kvoto nekaj pod 50%. Pasiv je 6.600.000 šilingov, aktiv 4.300.000, zadolženje torej 2.300.000 šilingov. — Tudi položaj trdke Orendi je neugoden, in mislijo prav tako na prisilno sodno postopanje kot pri trdki Selinko.

Padanje cen bombaža. Mednarodni bombažev trg, ki je bil ca. eno leto s prav malimi presledki zelo trden, kaže v zadnjih dneh znake slabšanja; newyorška notacija je padla v prav kratkem času od 19'50 na 17'50. V strokovnih krogih vidijo glavni vzrok tega gibanja v spekulativnih transakcijah baisse-stranke. Vedeti pa moramo tudi, da je položaj tekstilne industrije v večini dežel sedaj malo povoljen. Težkoče angleških tovarn so znane, in tudi na Nemškem je konjunktura ponehala.

Industrija.

Nazadovanje mehikanske petrolejske produkcije. Mehikanska produkcija petroleja je zelo nazadovala in je padla proti letu 1921 za skoraj eno tretjino. Sedaj znaša samo še 64.119 barelov (sodčkov). S tem je prišla Mehika na tretje mesto v svetovni produkciji petroleja in je morala drugo mesto prepustiti Rusiji. V Ameriki mislijo, da je manjša produkcija posledica opozicije petrolejskih družb, ki niso hotele priznati novih zakonov glede produkcije petroleja in ki so svojo produkcijo omejile.

Davki in takse.

Izpiski iz pridobinskih registrov za politični okraj Logatec. Davčno okrajno oblastvo v Logatcu objavlja, da so izpiski iz pridobinskih registrov političnega okraja Logatec o odmeri občne pridobnine za priredbeno dobo 1928/29 plačevalcem te vrste davka razpoloženi na ogled v občinski pisarni od 12. februarja do všteti 25. februarja 1928. — Pridobinski davčni zavezanci lahko vpogledajo v odmerne izkaze tudi pri davčnem okrajnem oblastvu v Logatcu v gori navedenem roku ob navadnih uradnih urah.

Carina.

Upravljanje carinskih poslov potom organov finančne kontrole. Poleg svojih rednih dolžnosti opravljajo organi finančne kontrole posle carinskih uradnikov pri naslednjih carinskih oddelkih v Sloveniji: v Hodošu, v Cankovi, Rogoševcu, Gornjem Cmurek, v Kungoti, v Sladki gori, v Čeršaku, v Kaplji, v St. Ilju, na Jezerskem, pri Sv. Ani, Golnji Lendavi, v Planini, v Kalcih, Starem trgu, v Zireh, v Železnikih, v Kranjski gori.

Denarstvo.

Obtok bankovcev Narodne banke. Po stanju koncem meseca januarja t. l. je imela Narodna banka v obtoku za 5381'6 milijonov dinarjev bankovcev. Obtok se je v zadnjih 9 dneh meseca januarja t. l. povečal za 32 milijonov dinarjev.

Lej. Po londonskih poročilih ni več daleč do stabilizacije rumunske valute. Zastopnik Angleške banke je odpotoval 6. t. m. v Bukarešto, da se posvetuje tam o stabilizaciji leja z generalnim tajnikom Francoske banke, ki je že dalj časa v Bukarešti. Sicer je lej de facto že kolikortoliko stabiliziran, pa mu hočejo dati tudi zakonito stabilnost.

Švedske banke. Petnajst švedskih bank, med njimi Švedska državna banka ter dve vodilni stockholmski banki, potrjujejo v pravkar priobčenem poročilu ugodni razvoj svojega delovanja in finančnega položaja dežele sploh. Po poročilih nadzorovalnih oblasti je narasla skupna vsota tekočih inozemskih rezerv pri zasebnih bankah 1. januarja na 484 milijonov švedskih kron, kar je najvišja vsota v zadnjih sedmih letih. Bančne vloge so se pomnožile za 31 milijonov kron. Previšek posojil nad vlogami se je znižal v letu 1927 za 217 milijonov kron; 1. jan. 1927 je znašal 777 milj. kron, 1. januarja 1928 pa 560 milijonov. Na koncu leta 1927 so znašala posojila državne banke in zasebnih bank skupaj 4392 milijonov kron. Švedska državna banka je imela v preteklem letu 14.473.000 kron čistega dobička, za 3 milijone manj kot v letu 1926. Prva stockholmska vodilna banka izkazuje kljub skoraj šestmilijonskim odpisom 10.600.000 kron čistega dobička in bo izplačala 10'6% dividendo (15 kron), druga pa izkazuje 7.844.000 kron čistega dobička in bo izplačala 13odstotno dividendo.

Promet.

Železniški dohodki. Po statističnih podatkih Generalne direkcije državnih železnic je potovalo po železnici v mesecih aprilu, maju in juniju 1927: 9.786.698 potnikov, ki so plačali na vozniini 183 milijonov dinarjev. Prtljage in ekspresnega blaga je bilo odpremljenega 6209 ton, za kar je znašala vozina 8.735.800 dinarjev. Brzovoznega blaga je bilo odpremljenega 29.385 ton, tovornega 3.617.376 ton in vojaškega 32.916 ton. Pristojbine za prevoz tega blaga so znašale 391½ milj. dinarjev. Celokupni železniški prejemki iz osebnega in blagovnega prometa so znašali za navedene tri mesece 583'9 milj. dinarjev.

Statistični pregled pomorskega prometa na Sušaku. Važnost sušaške luke postaja evidentnejša od dne do dne. Ta važnost je naravna posledica ekonomskega položaja v naši državi in odsev splošnega gospodarskega stanja v vsem svetu, osebno odsev stanja držav srednje Evrope. Najpravičnejše je mogoče presoditi razvoj prometa na temelju statističnih podatkov. Promet sušaške luke je znašal: l. 1925: 340.137 ton, l. 1926: 270.753 ton, l. 1927: 438.085 ton. Padeč prometa v letu 1926 je pripisati razvoju prilik v vsem svetu. K temu padcu je pripomogel štrajk na Angleškem, valutne in notranje težkoče držav, ki z nami trgujejo in sprememba tarif. Promet v l. 1927 lahko služi kot nekako merilo za nadaljnjo presojo luškega prometa. Tekom preteklega leta je pričel naraščati izvoz drv, ker se je popravila lesna industrija. Tekom lanskega leta je odšlo iz sušaške luke 422 parobrodov pod zastavo štirinajstih držav. Razmeroma velik je bil tranzitni promet pirita in fosfata, ki je znašal 120 tisoč ton. Najvažnejše je pa to, da odpade od vsega prometa v sušaškem pristanišču 95 odstotkov na inozemski in le 5% na domači promet.

**VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe**

**IVAN JELAČIN
LJUBLJANA**

**ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
in rudninske vode.**

Točna in solidna posredništvo!
Zahtevajte cenik!

RAZNO.

Gradba poslopja podružnice poštne hranilnice v Ljubljani. Gradbena direkcija v Ljubljani razpisuje na dan 9. marca t. l. ofertno licitacijo za zgradbo poslopja poštne hranilnice v Ljubljani. Stroški za to zgradbo so proračunjeni na Din 6.180.180'71.

Pridrži k ženevski konferenci. V Ženevo je prispelo že več obvestil iz raznih držav, ki javljajo pridržke h konvenciji o odpravi izvoznih in uvoznih prepovedi. Poljska je stavila dva pridržka, in sicer glede izvoza nafte in glede uvoza barvil. Nemčija je izjavila, da se drži svojih dosedanjih pridržkov, tičočih se uvoza premoga in izvoza starega železa, a se bo pridružila tudi vsem drugim pridržkom, ki jih bodo dovolili katerikoli drugi državi. Norveška je naznanila pridržke pri uvozu žita, moke in ladij. Portugalska pri uvozu ovsa, žita, moke, olja in oljnih izdelkov, avtomobilov nad 1500 kg, konj in goveje živine ter pri izvozu perutnine, jajec, olja in krompirja; Bolgarija pri izvozu rožnega olja; Grška pri uvozu starega železa; U. S. A. pri izvozu helija; Estonska pri uvozu zlahčnih kamnov; Finska si pridržuje pravico, da prepove izvoz celuloze samo v posebnih slučajih. Konferenca 19 interesiranih držav, na kateri bodo razpravljali o pridržkih, je sklicana na 2. julija v Ženevo. V sredi marca

se pričnejo predpogovori. Mednarodna trgovska zbornica se bo pečala s tem vprašanjem na seji 13. februarja.

Podražitev usnja in Zveza narodov. Izredna podražitev surovih kož in usnja ni ostala brez posledic. Cene za čevlje in usnjate predmete sledijo gibanju surovih in polfabrikatov. Povod za zadnjo veliko podražitev je dala Amerika, kateri se je pridružila z velikimi nakupi tudi Rusija. Tekom enega leta so se cene za surove kože na prekomorskih tržiščih dvignile za 50—100%. Sedaj je gibanje prenehalo. Veliko povpraševanje po usnju je bilo baje v zvezi z orožitvijo Rusije. Resnica je, da se je Rusija, ki že več let ni kupovala koz na zunanjih tržiščih, v zadnjih mesecih pojavila na zunanjih, posebno ameriških tržiščih. Ameriški kapital in ruski socializem sta torej mlinska kama, ki tareta čevljarsko in usnjarsko industrijo po celem svetu. Zveza narodov je opazila nevzdržne razmere na usnjarskem trgu in je za ureditev tega perečega vprašanja sklicala za dan 5. marca t. l. v Ženevo strokovnjake na posvetovanje. Baje se namerava na tem posvetovanju razpravljati o ukinitvi izvoznih prepovedi, kolikor tangirajo usnjarsko stroko. Interesanti ne pričakujejo od tega posvetovanja nikake olajšave, ker dvomijo, da bi se dalo s konferencami preprečiti navijanje raznih anonimnih kartelov.

Nemška gospodarska konjunktura. Diskontna družba ugotavlja v svojem zadnjem poročilu, da se more smatrati dvig cen v letu 1927 kot vseskoz zmeren. Konjunktura preteklega leta je bila deloma investicijska, deloma konsumna konjunktura. Indeks produkcijskih sredstev se je dvignil od 129'1 na 132'2, indeks konsumnega blaga pa od 151'3 na 171'1. Razlika je v tem, da so ostale cene premoga in železa, za produkcijska sredstva merodajne, v Nemčiji stabilne in da so šle na svetovnem trgu celo nazaj. Nasprotno so pa zelo poskočile cene drugih surovin, in sicer ravno tistih, ki služijo proizvajanju važnega konsumnega blaga in za katere je merodajna edinole svetovnotržna cena (volna, bombaž, strojene in nestrojene kože). Vprašanje je tudi, kako bo mogla izkoristiti Nemčija konjunktorni dvig, ki se po vseh znakih pripravlja na svetovnem trgu.

Gospodarske vesti. Poročali smo o insolventni trdki Orendi. Sedaj bo prišlo ali do prisilne poravnave ali pa bo trdka preprog Schein prevzela podjetje Orendi in bo nastalo iz obeh podjetij eno samo. — Naša vlada namerava najeti notranje investicijsko posojilo v znesku 500 milijonov dinarjev in se vršijo v Zagrebu tozadevna pogajanja s tamšnjimi bankami. — **Sovjetskoruska železničarska delegacija** je nakupila v Ameriki veliko lokomotiv, vrtnalnih strojev, avtomobilov itd. za gradbo 1500 km dolge železnice med Taškentom in Novosibirskim. — **Grki** so najeli posojilo v znesku 6½ milj. funtov. Del emisije v znesku nekaj nad 4 milijonov funtov prevzame Angleška banka, ostali znesek pa newyorška banka. Emisijski tečaj je 91, obrestovanje 6 odstotno. — V januarju je bilo v Avstriji otvorjenih 187 poravnalnih postopanj in 41 konkurzov (v lanskem januarju 223 in 48). — Nemške banke bodo vpeljale izdajanje enomesečnih bilane. Prvi termin je 21. april. — V prvih šestih mesecih tekočega finančnega poskovanja (julij — december 1927) je izkazala italijanska državna bilanca prebitok 17 milijonov lir. — Po statistiki jugoslovanske zveze kreditorjev je bilo leta 1927 v Jugoslaviji 1054 konkurzov (leta 1926 jih je bilo 832). — Na staro Srbijo je prišlo 709 konkurzov. — V Zagrebu se sklenili fuzijo Hrvaško-slavonske Hipotečne banke in Hrvaške Eskomptne banke. Na pet delnic Eskomptne banke bodo prišle štiri delnice Hipotečne banke. — Nepričakovano je prišlo do poloma najstarejše mlinske trdke v Szegedu (Ogrska), Julius Marer dr. Naznanili so insolventnost v znesku 400.000 pengö. — U. S. Steel Corporation je imela v preteklem letu 43 milijonov dolarjev manj bruttodobodkov kot v letu 1926, čistega dobička pa 29 milijonov manj. — Ker so U. S. A. podpisale konvencijo o odpravi izvoznih in uvoznih prepovedi, je podpisala pogodbo tudi Poljska in si je pridržala samo dve izjemi: izvoz surove nafte in uvoz barvil.

— **Naraščanje konkurzov na Nemškem**, ki se je pojavilo že v lanskem letu, se je v letošnjem januarju nadaljevalo; v decembru jih je bilo 640, v januarju 788. — Leto 1927 je bilo za praške banke boljše kot leto 1926. K dvigu dohodkov je pripomoglo v prvi vrsti naraščanje borzne trgovine in ugodna industrijska konjunktura. Pričakujejo zato tudi višjih dividend. — Tudi v inozemstvu znana dunajska modna trdka brata Selinko je postala insolventna. Pasiva znašajo nad pet milijonov šilingov. — Trgovina z žatskim hmeljem je bila v zadnjem času tako živahna, da je bilo na koncu januarja razpoložljivih samo še 10.000 do 12.000 stotov à 50 kg. Stot so prodajali po 1850 do 2100 Kč. — Zadnji pregled zveze britanskih industrij, priobčen z naslovom »Trgovski barometer in kupčijska prednapoved«, pravi, da je dvig obrestne mere pri ameriških zveznih bankah znamenje možnosti, da U. S. A. ne bodo zasledovale več pred kratkim započete politike podpiranja obnove evropskih vrednot potom ameriških bank. — Pred kratkim se je vršil v Berlinu razgovor organizacij češkoslov., nemške in avstrijske industrije klobukov glede trgovskopolitičnih i. dr. zadev. Dosegel se je popolen sporazum. — Predsednik newyorške borze je v razgovoru o razvoju newyorške borze v preteklem letu opozarjal na veliki pomen, ki ga je imela ta borza kot tržišče za inozemske vrednostne listine. 1. oktobra so trgovali na borzi z 271 inozemskimi posojili v skupni vrednosti 5351 milijonov dolarjev. To je šestnajstina vseh na borzo pripuščenih bonov.

Po svetu. Češkoslovaška Narodna banka izkazuje 7098 milijona Kč bankovcev v obtoku, valutarično kritje znaša 44½%. — Mednarodni kartel valjane žice, ki je zboroval v Bruslju, bo pustil cene v bistvu nespremenjene. Računijo s pristopom srednjeevropskih tovarn. — Gibljiva cena sladkorne pese v Češkoslovaški je bila v kampanji 1926/27 določena s 16'45 Kč za 100 kg čiste teže, v kampanji l. 1927/28 je določena s 16'43 Kč. — Pričela se bodo pogajanja za pristop procentov trsnega sladkorja, zlasti Jave, k pariškemu sladkornemu dogovoru. — Prva nemška velebanka, ki je priobčila bilanco, je **Državna kreditna družba** (Reichskreditgesellschaft). Za leto 1927. bo plačala 8-odstotno dividendo, čisti dobiček je znašal 6 milj. mark. — Za drugimi zveznimi bankami je zvišala sedaj tudi **Federal Reserve Bank of New York** obrestno mero od 3½% na 4%. — **Obrestovanje hranilnih vlog** so dunajske banke tako določile: pri dnevni odpovedi 4%, pri enomesečni 4½%, pri dva- in trimesečni 5%. Razlike med odpovedjo na 2 in na 3 mesece ni. — Tovarne nemške jeklarske zveze so za več mesecev preskrbljene z delom. Položaj glede ekporta je ugoden. — Naročenih je 727 tisoč avtomobilov novega Fordovega tipa. Od teh je 527.000 takih, ki jih odplačujejo z zneski od 25 dolarjev navzgor, drugi pa z manjšimi zneski. Zelo priljubljeno je odplačevanje s 5 dolarji na teden. — Potrjuje se, da je ameriški državni tajnik Kellogg sporočil bankam, da se bo izrekla vlada Zedinjenih držav proti trgovini s obligacijami 40-milijonskega sovjetskega železniškega posojila v U. S. A. — V London prihajajo večje množine afriškega zlata, velik del kupuje Angleška banka. Pravijo, da bo v najbližjem času izvršila Poljska obsežne nakupe zlata na londonskem trgu. — Na Dunaju pričakujejo velikega mezdnega gibanja v vseh panogah kovinske industrije; prej je bilo mezdnog gibanje omejeno na posamezne panoge. — **Hoteli v Nemčiji** hočejo najeti skupno dolarsko posojilo. Ustanovili so družbo, ki bi v slučaju izvršbe posojala najeti denar posameznim hotelom naprej. — Tarifna pogajanja Hamburg—Tret se bodo vršila zopet ta melec; dosedanja pogodba poteče s koncem junija. — G. Lj. St. Kosler je izdal študijo o jugoslovanskih državnih dolgovih. Po njegovih podatkih dosegajo dolgovi skoraj višino 70 milijard dinarjev. — Na trgu hmelja v Petrovcu (Vojvodina) je bilo v zadnjem času nekoliko živahnejše. Cene so padale; za 100 kg so plačevali 800 do 1000 dinarjev, po kakovosti. V Zalcu na Češkem so v preteklem tednu plačevali jugoslovanski hmelj (nezacarinjen) po 500 do 1500 Kč

za 50 kg. Izvažajo se boljše vrste. — V Pragi ponovno dementirajo vest, da bi hoteli prekrstiti češkoslovaško krono in dati češkoslovaški vrednoti ime lev. — Obilica denarja v Češkoslovaški se javlja zlasti očitno v naraščanju hranilnih vlog. Samo pri 13 nemških hranilnicah na Češkem je znašal prirastek hranilnih vlog v januarju 17. milj. Kč. Mestna hranilnica v Lambercu ima 264 milijonov Kč hranilnih vlog. — Norveška banka je zvišala obrestno mero od 5 na 6%. Zadnje zvišanje se je izvršilo 4. novembra lani, in sicer od 4½ na 5%. — Prvič so izšla »poročila« Češkoslovaške Narodne banke poleg češkega, francoskega in angleškega jezika tudi v nemščini. — Rumunsko finančno ministrstvo je določilo vse izvozne carine v angleških funtih (1 funt = 800 lejev). Sicer so leži zapisani, plačuje se pa v penice, šilingih in funtih. Torej valorizacija.

DOBAVA, PRODAJA.

Popravila na poslojpu celjske pošte. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje pismeno dražbo za kleparska,

krovska in zidarska dela na poštnem poslojpu Celje. Dražba bo dne 17. marca 1928 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba 42. Pogoji se lahko vpogledajo in kupijo v pomožnem uradu direkcije v Ljubljani. Jamčevina (5%, če je inozemec 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije, soba št. 41.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 21. februarja t. l. ponudbe glede dobave 30 komadov ležajev za vozičke (Kipp-hunte). — Dne 14. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi mesta Ljubljane v Ljubljani licitacija glede dobave smučarskega orodja. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 3000 kub. metrov kisika za avtogenično varjenje; do 14. februarja t. l. glede dobave 300 kg belih cunj; do 17. februarja t. l. pa glede dobave borovih plovov. Predmetni pogoji so na vpogled pri mašinskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe

glede dobave 8000 kg karbida. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 760 m žičnih vrvi. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije glede dobave mesa: za čas od 1. aprila do 30. septembra 1928. Dne 16. februarja t. l. pri Komandi mesta v Slov. Bistrici; dne 18. februarja t. l. pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani; dne 20. februarja t. l. pri Komandi mariborskega voj. okruha in pri Komandi celjskega vojnega okruha; dne 21. februarja t. l. pa pri Komandi mesta v Ptuj. — Dne 30. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave smolnatih bakelj, dne 29. februarja t. l. pa glede dobave groverjevih obročev, spojnic, žeblicev in drugega materiala za gornji ustroj. — Dne 27. februarja t. l. pri direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave gramoza. — Dne 27. februarja t. l. pri 13. artiljerijskem polku v Prilepu glede dobave 1200 kub. metrov drv. — Dne 29. februarja t. l. pri Intendanturi Komande Boke Kotorske v Ercegnovem glede dobave 5800 kub. met-

rov drv. — Dne 29. februarja t. l. pri direkciji drž. železnic, mašinsko odelenje, v Ljubljani glede dobave 1000 kg gnetilnega mašilnega materiala.

Prodaje. Dne 27. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji šum Križevačke imovne opštine v Bjelovaru ofertalna licitacija glede prodaje hrastovih debel.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Aprovizacija Dunaja. Na živinski sejem na Dunaju dne 6. februarja 1928 je bilo prignanih 1951 volov, 550 bikov, 413 krav in 1 bivola, skupaj 2920 glav. Iz naše države je bilo od teh glav uvoženih 116 volov, 166 bikov in 83 krav, skupaj 370 glav. Naslednji dan na prašičjem sejmju je bilo prignanih 10.705 mesnatih in 4575 debelih prašičev, skupaj 15.280 glav, od teh iz naše države 2143 in sicer 173 mesnatih ter 1970 debelih prašičev. Največ prašičev dostavlja na Dunaj Poljska, ki jih je ta dan postavila na trg 9360.

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2263.

ANT. KRISTER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

Preselitveno naznanilo

KOMERCIJALNA BANKA D. D., podružnica Ljubljana

Afilacija banke Čeho-Slovaški Legiji v Pragi

se je preselila v novo urejene prostore

na Mestnem trgu št. 5.

»K UVERTA«

DRUŽBA Z O. Z.

tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1
Karlovska cesta št. 2.

Kunje, lisčije in vse druge

— **kože** —

divjačin kupuje in plačuje nad dnevno ceno

D. ZDRAVIČ -- LJUBLJANA
Florjanska ulica 9.

Trgovci!

je najboljšje namizno olje.

Stalno v zalogi v veletrgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:

I. Schuster, Ljubljana
Telefon 2649.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslojpu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon št. 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806
Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.

★ SALDA - KONTE ★

ŠTRACE - JOURNALE

ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

RISALNE BLOKE ITD.

nadi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVEZNIKA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6.
II. NADSTROPJE.

VINOCEJ

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Pristni in pravi Kavčičev in pravi

Rastlinski
želodčni liker

znan in preizkušen kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let,
izdoluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija »FLORIAN«
(Izdolovalec Edmund Kavčič)
družba z o. z. v Ljubljani

Gospodarska cesta št. 18 (Kollzej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom:
Za pristnost jamči:

Edmund Kavčič
Varujte se ponaredb, ki se prodajajo
namesto pristnega
Kavčičevega »Floriana«!

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

praporeča

špecijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne
pridelke. - Raznovrstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave z
električnim obratom.

Ceniki na razpolago!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D. Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. ★ Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. ★ LASTNA KNJIGOVEZNIKA. ★ TELEFON. ŠT. 2552. GREGORČIČEVA 23